

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 167/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 78/09, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. apríla 2010 doručená sťažnosť J. B., D. (ďalej len „sťažovateľ“), z ktorej obsahu možno vyvodit', že ňou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 78/09.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, ako aj zo spisovej dokumentácie vyžiadanej z krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ podal Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len

„okresný súd“) žalobu o ochranu osobnosti, o ktorej okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 18 C 151/2004-164 z 23. júna 2008 tak, že žalobu zamietol. Proti označenému rozsudku súdu prvého stupňa podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 12 Co 78/2009-211 z 24. februára 2010 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu ešte označený rozsudok krajského súdu nebol sťažovateľovi doručený.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza: „*Súd prvého stupňa nesprávne rozhodol vo veci, ktorá je vedená v odvolacom konaní na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 12 Co 78/09. Prerokovaný žalobný návrh bezprostredne súvisí s nezákonným rozviazaním pracovného pomeru Ministerstvom hospodárstva SR so mnou ako sťažovateľom v tejto veci ešte k 1. júlu 1996, z čoho vyplýva, že týmto problémom, ktorý predstavoval pre mňa veľké poškodenie, pretože výpoveď som dostal v čase, ktorý možno označiť za záverečnú etapu pred dňom nadobudnutia dôchodcovskej veku, kedy pre bežného občana Slovenskej republiky je nemysliteľné, aby sa vôbec zamestnal a našiel si vhodné zamestnanie. Aj z toho dôvodu mal mať môj žalobný návrh v konaní súdov a dotknutého Krajského súdu v Bratislave prednosť pred inými žalobnými návrhmi. Mal mať prednosť v súdnom konaní aj z toho dôvodu, že rozhodnutia vo veci 12 Co 78/09 odvolacieho Krajského súdu má a bude mať nadväznosť na rozhodnutia iných súdov, ktoré konajú v mojich žalobách podaných na viaceré fyzické osoby a jednu právnickú osobu pre zapríčinenie mojej nezamestnanosti a tým môjho značného poškodenia, majetkovou ujmom, ktorá je v mojom prípade daná aj značnou neželateľnou psychickou záťažou, ktorú si v ostatných rokoch nemôžem dovoliť pre závažné chronické ochorenie s možným následkom ohrozenia života (srdcovocievne ochorenie a cukrovka a následné choroby spôsobené uvedenými dvoma závažnými chorobami).*

Vzhľadom na uvedené mal odvolací Krajský súd v Bratislave konať vo veci môjho odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa v primeranom časovom limite, ale k tomu nedošlo.“

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 11. februára 2010 sťažnosť na prietahy v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 12 Co 78/09 podľa

ustanovení § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na predmetnú sťažnosť odpovedala predsedníčka krajského súdu prípisom sp. zn. Spr. 2032/2010 z 3. marca 2010, v ktorom konštatovala, že sťažnosť je dôvodná. V označenom prípise sa okrem iného uvádza:

„... Šetrením v predmetnej právnej veci som zistila, že vec napadla na krajský súd dňa 04. 05. 2009 do senátu JUDr. E. B. a bola jej pridelená sp. zn. 12 Co 78/09. Z dôvodu odchodu predsedníčky senátu na Najvyšší súd SR sa zloženie senátu viackrát zmenilo. Po zrušení súdneho oddelenia 12 Co, 12 NcC, 12 CoE bola predmetná vec dňa 05. 01. 2010 pridelená do senátu 4 Co v zmysle platného rozvrhu práce. Zo súdneho spisu ako aj vyjadrenia referujúcej členky senátu JUDr. A. S. vyplýva, že úpravou v spise zo dňa 08. 02. 2010 bola vec daná na vyhlásenie rozhodnutia. Dňa 24. 02. 2010 bolo vo veci vyhlásené rozhodnutie...

Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, ako aj s vyjadrením referujúcej členky senátu musím konštatovať, že som v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12 Co 78/09 zistila prieťahy, ktorých príčiny sú dané okolnosťami objektívnej povahy so zreteľom na uvedené organizačné zmeny...

Zároveň Vám oznamujem, že vec budem naďalej sledovať z hľadiska jej bezprieťahovosti a plynulosti až do vrátenia spisu okresnému súdu.“

Napriek skutočnostiam uvedeným v prípise podpredsedníčky krajského súdu sťažovateľ podal sťažnosť aj ústavnému súdu s poukazom na to, že „... v zákonnej 30-dňovej lehote mi nebolo doručené rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci 12 Co 78/09 a o výsledku odvolacieho konania a rozhodnutia. Vzhľadom na doterajšie správanie sa dotknutého odvolacieho krajského súdu v odvolacom konaní je len malá záruka, že bezodkladne bude konať vo veci tak, aby bolo jeho rozhodnutie včas doručené súdu prvého stupňa... Prieťahmi v konaní bol som ako navrhovateľ – žalobca a sťažovateľ poškodený. Bola mi spôsobená nemajetková aj majetková ujma. Nemajetková hlavne tým, že zdĺhavým konaním vo veci v odvolacom konaní bol som postihnutý značnou psychickou záťažou, čo sa negatívne prejavilo na mojom podlomenom zdraví. Oddialením kvôli prieťahom na odvolacom súde rozhodnutia o odvolaní bola mi spôsobená majetková ujma hlavne tým, že sa súdne neriešil už takmer dve desaťročia trvajúci súdny spor, a následné súdne spory

proti fyzickým osobám a právnickej osobe, ktoré zapríčinili svojim protizákonným konaním neplatné rozviazanie pracovného pomeru s organizačných dôvodov s ústr. orgánom štátnej správy. Čiže oddialila sa náprava veci, a hlavne náhrada škody (náhrada mzdy), ktorá mi bola spôsobená.“.

Sťažovateľ od ústavného súdu žiada, aby nálezom zaviazal „*dotknutý Krajský súd v Bratislave k takému konaniu, ktoré povedie k včasnému doručeniu jeho rozhodnutia súdu prvého stupňa alebo priamo k mojím rukám ako sťažovateľovi v tejto veci... a vyplatiť mi odškodné vo forme zadosťučinenia vo výške 3000, - eur (tritisíc eur)“.*

Súčasťou sťažnosti je aj žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 78/09 krajský súd rozhodol rozsudkom z 24. februára 2010 tak, že potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. O skutočnosti, že krajský súd v predmetnej veci v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už rozhodol, bol sťažovateľ informovaný z prípisu podpredsedníčky krajského súdu z 3. marca 2010, čo v sťažnosti priznáva, keď uvádza „... *bolo mi dotknutým odvolacím súdom oznámené, že dňa 24. februára 2010 bolo vo veci 12 Co 78/09 vyhlásené rozhodnutie...*“.

V tejto súvislosti ústavný súd poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

V danom prípade aj keď v čase podania sťažnosti ústavnému súdu ešte nebola predmetná vec sťažovateľa právoplatne skončená, krajský súd už vo veci sťažovateľa meritórne rozhodol, čím odstránil jeho právnu neistotu. Táto skutočnosť v zásade zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti o to viac, že sťažovateľ bol o tom, že krajský súd v jeho veci už rozhodol ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, informovaný.

S prihliadnutím na skutočnosť, že sťažovateľ namieta, že mu ešte nebol doručený predmetný rozsudok krajského súdu, keďže ho krajský súd nevyhotovil v lehote ustanovenej v § 158 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (30 dní od vyhlásenia), ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na vyhotovenie rozsudku samo osebe nezakladá dôvody na vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd totiž v rámci svojej ustálenej judikatúry už viackrát vyslovil, že pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na zákonom ustanovené lehoty na vykonanie určitého úkonu sudcom alebo iným štátnym orgánom. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci sa ani v týchto prípadoch totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 11/00).

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“

v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku ústavy (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03) alebo sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 17/01, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

V danom prípade si ústavný súd ešte pred predbežným prerokovaním od krajského súdu vyžiadal informáciu o aktuálnom stave predmetného konania, na čo reagoval krajský súd faxovou správou zo 14. apríla 2010, ktorej súčasťou bol už vyhotovený rozsudok krajského súdu sp. zn. 12 Co 78/09 z 24. februára 2010.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti, ako aj na základe svojich zistení ústavný súd konštatoval, že v predmetnej veci došlo pri vyhotovovaní rozsudku vyhláseného 24. februára 2010 k určitým prieťahom v postupe krajského súdu (vyhotovovanie predmetného rozsudku trvalo takmer 2 mesiace, pozn.), čo však podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za taký závažný nedostatok v konaní, ktorý by po prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie umožňoval reálne dospieť k záveru, že v predmetnej veci krajský súd svojím postupom v konaní sp. zn. 12 Co 78/09 porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (podobne pozri napr. I. ÚS 35/01, II. ÚS 21/01). Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa (napr. žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010